

Zo zetten wij digitale zorg in

In regio Amstelland en De Meerlanden zetten steeds meer organisaties digitale oplossingen in: slim incontinentiemateriaal, een digitale medicijndispenser of beeldzorg. Deze oplossingen helpen ouderen langer zelfstandig thuis te wonen, maar ze helpen zorgverleners ook om gemakkelijker zorg te verlenen. En sommige innovaties scheppen zelfs baankansen! Hoe we digitale oplossingen goed kunnen inzetten, bespreken zorgorganisaties in het programma Maximaal Digitaal.

In dit zesluik lees je wat er allemaal gebeurt op het vlak van digitalisering in regio Amstelland & De Meerlanden.

‘Beeldzorg geeft vrijheid en rust voor thuiswonende ouderen’

Romy Claassen in Programmamanager Digitale Zorg en Ondersteuning bij Amstelring. Sinds een jaar werken ze hier met beeldzorg voor cliënten in de wijk. Juist omdat veel mensen straks meer zorg thuis nodig hebben, maar er minder zorgverleners zijn.

‘We gebruiken de Compaan; een tablet die speciaal is ontworpen voor ouderen, waarmee we zorg op afstand in de wijk kunnen verlenen. Inmiddels krijgen 80 cliënten beeldzorg; we bieden structurele ondersteuning bij hun dagindeling, begeleiding bij het innemen van medicatie of bijvoorbeeld het stimuleren van sociale contacten. Daarnaast beschikken nog eens 30 ouderen in de wijk over de Compaan, maar zij krijgen geen structurele beeldzorg.’

Beeldzorg bespaart veel tijd. ‘We bieden zorg met handen op de rug. Het digitale team kan per uur zo’n 4 á 5 cliënten helpen, het wijkteam zo’n 2 á 3 personen. Voordat we werkten met beeldbellen, ging de wijkverpleging bijvoorbeeld vier keer per dag langs bij een cliënt om te begeleiden bij het spuiten van insuline. Meneer kon dat wel zelf, maar hij vergat de stapjes wel eens. Nu we de zorg digitaal aanbieden, houdt wijkverpleging tijd over voor andere cliënten.’

‘Uit onderzoek blijkt dat beeldbellen als heel persoonlijk wordt ervaren. Het digitale team heeft tijd, dus maakt een praatje. Sommige cliënten willen ’s avonds eigenlijk de deur niet meer opendoen, dat vinden zij eng. En sommige mensen vinden het onprettig als er een ‘vreemde’ in huis komt. Beeldbellen geeft rust. De wachttijd voor hulp is kort en het team is op afstand altijd aanwezig. En hoe comfortabel is het dat je je huis niet elke keer aan kant hoeft te maken of je netjes hoeft aan te kleden ‘omdat de zorg nog langs komt’. Ook is het prettig dat de tablet meekan op vakantie, zodat zorg gewoon kan worden doorgezet. Zo is de cliënt een stuk flexibeler. Beeldbellen geeft vrijheid en rust.’

‘Geweldig dat ik weer van waarde kan zijn in de zorg’

Brentano is onlangs begonnen met beeldzorg. Felicity Weerensteijn zit grotendeels in de ziektewet, maar kan dankzij beeldzorg weer aan het werk.

‘Ik heb chronische pijn en kan daardoor geen fysieke zorg meer verlenen. Daardoor zat ik best in de put. Je raakt, wanneer je niet werkt, toch de verbinding met alles om je heen een beetje kwijt. Ik voelde me nutteloos. Totdat ik werd gebeld door de wijkmanager met de vraag of ik wilde deelnemen aan de pilot Beeldzorg. Ik kon mij daar tot dat moment nog niets bij voorstellen. Cliënten zijn al op leeftijd, kunnen ze nog wel beeldbellen en is dat niet ontzettend onpersoonlijk, vroeg ik mij af. Ik mocht een dagje meekijken met Zonnehuisgroep en Amstelring. En dat was zo leuk! Ik ben digitaal helemaal niet zo handig. Dus toen mij werd uitgelegd hoe de Compaan werkt, dacht ik: straks doe ik iets verkeerd en wis ik het hele programma. Maar de Compaan is heel makkelijk in gebruik!

Inmiddels ben ik 3 keer 3 uur per week aan het werk. Ik heb een kwartier per cliënt. In die tijd doe ik medicatiecontrole en maak ik een praatje. En dat is een feestje. Sommige cliënten ken ik nog van toen ik zelf in de wijk werkte. Maar ook met nieuwe cliënten bouw je digitaal snel een band op. Ik ben zo blij dat ik via deze weg weer werk kan doen. Het betekent dat ik iets heb om naar uit te kijken. Het haalt me uit de situatie van continu pijn ervaren. Ik ben weer van betekenis. Als je geen fysieke zorg meer kunt bieden, raak je je expertise niet automatisch kwijt. Ik kan mijn kennis nu zelfs organisatiebreed inzetten. Terwijl ik op de bank lig. Maar dat hebben mijn cliënten niet in de gaten, natuurlijk!

Voor mij is dit een geweldige oplossing. En misschien ook wel voor collega’s die ouder worden en de zorg niet meer fysiek kunnen bieden. Het meest verrassend aan dit werk vind ik toch wel de leuke band die ik met de mensen opbouw. Het contact digitaal is net zo leuk als live. Geweldig dat ik weer van waarde kan zijn!’

‘Zelfredzaamheid van ouderen stimuleren’

Laura Meershoek is verantwoordelijk voor de digitalisering van zorg binnen Brentano. Naast innovaties zoals beeldzorg en bijvoorbeeld de Heupairbag, zijn ze hier ook bezig met de Medicijnklok.

‘De Medicijnklok van Medido is een oplossing die zowel de cliënten als de wijkzorg ontlast. Voorheen bezocht de wijkverpleegkundige zelfstandig wonende ouderen thuis om erop toe te zien dat zij hun medicatie innemen. Door de medicijndispenser doen ouderen, die hier zelf toe in staat zijn, dit nu zelfstandig thuis.’

‘De Baxterrol met daarin de dagelijkse medicatie wordt in de medicijnklok geladen. Op gezette tijdstippen geeft de medicijnklok een piepje en rolt het medicijnzakje uit de machine. Op dat moment hoort de bewoner een alarm. De bewoner moet dan even op de knop drukken om aan te geven dat de medicatie is ingenomen. Gebeurt dat niet, dan komt de wijkzorg alsnog in actie.’

‘Via beeldzorg kijken we of medicatie is ingenomen’

‘Door de medicijnklok wordt de zelfredzaamheid van de thuiswonende oudere gestimuleerd. De oudere regelt de inname van medicijnen zelf. Het apparaat is zelfs zo uitgerust dat er een klein sneetje in de medicijnzakjes bij uitgifte wordt gemaakt, zodat mensen gemakkelijk het zakje kunnen openen. Dat is vooral voor mensen met bijvoorbeeld slecht zicht of Parkinson soms een uitdaging. Doordat de bewoner de medicatie zelf inneemt, hoeft de wijkzorg niet naar de oudere toe om te controleren dat medicatie is ingenomen. Is het wel wenselijk dat er wordt meegekeken bij inname van medicijnen, dan schakelen we alsnog beeldzorg in.’

‘Met één druk op de knop tijdwinst voor de zorg’

Sylvia Bos is werkzaam als informatie- en dataspecialist bij Zonnehuisgroep Amstelland. Sinds enkele jaren werken ze hier met de Vital Signs Monitor; één monitor waarmee je in één keer de hartslag, temperatuur, bloeddruk en saturatie kunt meten en registreren in het ECD.

Cliënten zijn blij met deze efficiënte vorm van meten: ‘Metingen staan direct zuiver in het systeem. En de data zijn ook direct toegankelijk voor artsen.’ Toch is het implementeren van deze oplossing nog wel even wennen: ‘De zorg en pen en papier zijn onafscheidelijk. Veel zorgverleners zijn gewend om met een kladblokje in hun borstzak te lopen om metingen te noteren. Maar dat is natuurlijk ook wat foutgevoeliger. Nu rapporteren we de data direct in het ECD en heb je geen pen nodig. Dat voelt een beetje gek.’

Zonnehuisgroep Amstelland onderzoekt of ze ook andere digitale oplossingen kunnen gaan gebruiken: ‘Bijvoorbeeld spraakgestuurd rapporteren. En we zijn bezig met het plakken van een sticker naast de deur van een bewoner. Deze scan je dan met je werktelefoon, waardoor je direct het dossier van de cliënt kunt inzien.’ Technisch gezien zitten er nog wat uitdagingen: ‘We zijn alert als het gaat om technische foutjes en autorisatie van medewerkers. De AVG is ingewikkeld. Logisch dat deze wet er is, maar de zorg merkt ook belemmeringen. Tegelijkertijd probeer ik dan altijd maar te denken: ‘wat als iedereen zomaar in jouw dossier zou kunnen kijken?’

Knelpunten moeten volgens Sylvia regionaal worden opgepakt: ‘Dat is het mooie van het programma Maximaal Digitaal; je doet het samen en leert van elkaar. Het is een uitdaging om medewerkers mee te krijgen in het gebruik van digitale oplossingen. Veel innovaties zijn prettig voor de cliënt, maar niet voor de zorgmedewerker. Het moet niet ingewikkelder worden, maar juist makkelijker. De Vital Signs Monitor helpt: met een druk op de knop krijgen ze tijdwinst.’

Uitleen van digitale hulpmiddelen bij de Dementheek

Bij Zorggroep Aelsmeer op locatie Irene is sinds 2020 een Dementheek ingericht, waar thuiswonende ouderen met dementie of geheugenproblemen digitale zorginnovaties kunnen lenen om thuis uit te proberen. Volgens Tristan van der Jagt, senior begeleider op de dagbesteding, vinden veel mensen het gebruik van digitale oplossingen in huis prettig.

‘Ook mensen met fysieke problemen zijn welkom. We bekijken per situatie welke hulpmiddelen geschikt zijn.’ Tristan ziet vooral mantelzorgers bij de Dementheek. ‘Omdat ouderen steeds langer zelfstandig thuis wonen, zien we bijvoorbeeld dat mensen met dementie nogal eens gaan dwalen.’

Daar kan een mantelzorger bezorgd over zijn. Zij luchten dan hun hart bij de Dementheek en samen bekijken we welke oplossing bijdraagt aan hun vraagstuk. In het geval van dwalen, kunnen we de GPS Tracker bijvoorbeeld aanraden.’

De Dementheek beschikt over Compaan tablets, seniorentelefoons, GPS trackers en medicijn dispensers die drie tot vier weken gratis kunnen worden ‘uitgeprobeerd’. Nieuwe ontwikkelingen worden nauwkeurig gevolgd via de website [Dementiewinkel.nl](https://dementiewinkel.nl), zodat de uitleen altijd actueel is. Momenteel wordt er gemiddeld 1x per week een product verhuurd. ‘De GPS Trackers zijn het meest in trek.’ De meeste producten komen ongeschonden terug. ‘Vaak zijn mensen erg te spreken over de oplossingen, een enkeling vindt het wel ingewikkeld. Maar de uitleen is een laagdrempelige manier om mensen aan een digitale oplossing te laten wennen.’

Zo simpel kan het zijn

Sommige oplossingen zijn kinderlijk eenvoudig, maar maken toch een groot verschil. Bijvoorbeeld slim incontinentiemateriaal of het ETDR.

Elektrisch medicatie toedienen via Medimo

Wat houdt de innovatie in?

Het Elektronisch Toedienregistratiesysteem (ETDR), digitaliseert en automatiseert de administratie van medicatietoediening. Dit systeem vervangt papieren medicatielijsten, waardoor de nauwkeurigheid en efficiëntie van medicatiebeheer worden verbeterd.

Wat voor voordelen heeft het voor de zorgverleners?

Het vermindert de tijd die nodig is voor administratie, waardoor meer tijd overblijft voor directe zorg. Het vermindert risico op medicatiefouten door automatische herinneringen en controle en zorgverleners kunnen gemakkelijk en snel toegang krijgen tot up-to-date medicatie-informatie.

En voor de cliënten?

Cliënten en hun familie kunnen makkelijk inzicht krijgen in het medicatiebeheer.

Slimme Inco van Abena Nova

Wat houdt de innovatie in?

Slimme incontinentiematerialen bevatten sensoren om de mate van vochtigheid te meten om zo zorgverleners te waarschuwen wanneer de cliënt verschoond moet worden.

Hoe gemakkelijk is het te gebruiken?

Via de sensoren in het incontinentiemateriaal krijgt de zorgverlener informatie in een app. Zorgverleners moeten wel getraind worden in het gebruik van deze nieuwe technologie.

Wat voor voordelen heeft het voor de zorgverleners?

Het vermindert de tijd en frequentie van controles. Zorgverleners kunnen sneller reageren als een cliënt een natte broek heeft.

En voor de cliënten?

Minder ongemak en minder huidproblemen en infecties door natte luiers.

